

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie II./2018
Senát II

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 1/2018
populárny názov	Odklad vykonateľnosti
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	11.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	V konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.
skutkový stav a základné fakty	<p>Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie rozhodcovským rozsudkom vyslovil, že sťažovateľ ako ručiteľ spolu s dlžníčkou a ďalším ručiteľom sú povinní zaplatiť sumu 29 991,38 €, pretože dlžníčka nevrátila veriteľovi (banke) v dojednanom termíne poskytnuté peňažné prostriedky. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ na Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku a žiadal odklad jeho vykonateľnosti. Okresný súd uznesením č. k. 30 Cb 153/2012-63 z 11. marca 2014 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku na základe toho, že sťažovateľ podal formálne korektnú žalobu a vzhľadom na výšku pohľadávky by po exekúcii mohlo dôjsť k ujme na strane sťažovateľa, pretože navrátenie do predošlého stavu v rámci exekúcie nie je možné.</p> <p>Krajský súd na základe odvolania odporcu (banky) napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu č. k. 30 Cb 153/2012-63 z 11. marca 2014 zmenil a návrh na odloženie vykonateľnosti zamietol. Vzhľadom na zmeňujúce uznesenie bolo vo veci priamo prípustné dovolanie, čo sťažovateľ využil. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie meritórne zamietol, pretože sa plne stotožnil s právnym posúdením krajským súdom.</p> <p>Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje nesprávnym právnym posúdením veci, ďalej tým, že sa krajský súd a najvyšší súd nevysporiadali s jeho argumentmi zvlášť s jeho postavením ako spotrebiteľom (rozhodnutie ESD – Asturcom). Sťažovateľ naznačuje, že splnil všetky právne podmienky na odklad vykonateľnosti, takže mal naň v podstate nárok. Sťažovateľ namieta, že krajský súd a najvyšší súd prekročili petit tým, že brali do úvahy pravdepodobnosť úspechu žaloby. Napokon namieta, že nedostatky v odôvodnení naplňajú svojou</p>

	intenzitou vadu odňatia možnosti konať pred súdom.
z odôvodnenia	<p>Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Cob 171/2014-82 z 26. júna 2014, nie je daná právomoc ústavného súdu.</p> <p>Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd rozhodoval o uznesení krajského súdu podľa § 239 OSP, sa predmet (pôdorys) konania na obidvoch súdoch úplne prekrýval, a preto ústavný súd vzhľadom na plný prienik predmetu konania bude ústavný súd vychádzať rovnako z obsahu uznesenia krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu.</p> <p>K prieskumu rozhodnutí predbežného či dočasného typu možno uviesť, že univerzálnosť ústavnej sťažnosti umožňuje prieskum rôznych paralelných konaní a aj čiastkové rozhodnutia v konaniach, pre ktoré sú typické pomerne autonómne fázy a ktoré ešte nie sú celkovo ukončené (II. ÚS 50/2015, II. ÚS 356/2016). Ústavná sťažnosť tak chráni jednotlivcov aj v konaní o predbežnom opatrení, ale s limitmi vychádzajúcimi z dočasnosti daného rozhodnutia. Ústavný súd v náleze sp. zn. II. ÚS 866/2014 uviedol, že opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie redbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené. Možno tu akcentovať „minimálnosť“ procesných požiadaviek. Nie je dôvod, aby uvedená perspektíva neplatila aj pre suspendáciu vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia napadnutého (i) žalobou o neplatnosť rozhodcovského rozsudku alebo (ii) dovolaním (§ 243 OSP; porov. II. ÚS 660/2017). V klasickom predbežnom konaní je však chránený stav v čase podania žaloby, zatiaľ čo v predmetnej veci ide už o vykonateľné rozhodnutie, a tak o vyváženie medzi ochranou právoplatnosti a vykonateľnosti na jednej strane a (právnou) pozíciou žalobcu na strane druhej.</p> <p>Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) účinného v čase rozhodovania súdov ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť (v súčasnosti ide o § 40 ods. 3 tohto zákona, pozn.).</p> <p>Pred novelou zákona o rozhodcovskom konaní zákonom č. 521/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, samotné podanie žaloby spôsobovalo ex lege pozastavenie vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodnutia. V dôvodovej správe tejto novely, ktorá zaviedla fakultatívne pozastavenie, sa uvádza, že žalobcovia podávali žaloby často len kvôli oddialeniu exekúcie a po novom má súd posúdiť možnosť pozastavenia na základe toho, či dôvody podľa § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní svedčia o tom, že napadnutý rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený.</p> <p>Sťažovateľ v argumentácii akcentoval, že vo veci vystupoval ako spotrebiteľ a že exekúcia proti nemu by bola nezvratná na základe § 61 Exekučného poriadku. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd a krajský súd zreteľne argumentovali, že sťažovateľ je zo svojho slobodného rozhodnutia zmluvným ručiteľom za úver pre obchodnú spoločnosť, ktorej je spoločníkom, čo podľa citovanej judikatúry Súdneho dvora C-419/11 vylučuje status spotrebiteľa. To potvrdzuje aj rozhodnutie, ktorým bola vymedzená miestna príslušnosť. Ústavný súd tu tiež upozorňuje aj na judikát najvyššieho súdu sp. zn. R 18/2017 (Fyzická osoba,</p>

	<p>ktorá ako konateľka a spoločníčka má úzke väzby k obchodnej spoločnosti, sa nepovažuje za spotrebiteľku v ručiteľskom vzťahu, v ktorom zabezpečuje záväzok tejto obchodnej spoločnosti zaplatiť kúpnu cenu z kúpnej zmluvy medzi podnikateľmi.) a bod 29 uznesenia Súdneho dvora C-74/15 – Dumitru Tarcău, Ileana Tarcău proti Banca Comercială Intesa Sanpaolo România SA a i. (V prípade fyzickej osoby, ktorá sa zaručila za splnenie záväzkov obchodnej spoločnosti, je teda vnútroštátny súd povinný preukázať, či táto osoba konala v rámci obchodu, podnikania alebo povolania, alebo z dôvodu funkčného vzťahu k tejto spoločnosti, ako je jej riadenie alebo nezanedbateľná účasť na jej základnom imaní, alebo či konala za súkromným účelom – pri konaní za súkromným účelom, by osoba bola považovaná za spotrebiteľa, pozn.), z ktorých tiež nevyplýva, že by mohol byť sťažovateľ považovaný za spotrebiteľa. Vo veci podľa krajského súdu a najvyššieho súdu ide o ručenie, ktoré nemá nič spoločné s ručením za nesplatený vklad do základného imania podľa § 106 Obchodného zákonníka, čím chcel sťažovateľ naznačiť, že zmluva bola obchádzaním Obchodného zákonníka. Súdny tiež rozumne a akceptovateľne uviedli, že žalobca je banka, čo garantuje navrátenie finančných prostriedkov v prípade úspechu v konaní.</p> <p>Úvaha krajského súdu a najvyššieho súdu o tom, či samotná žaloba má nádej na úspech, je legitímna a bola vyjadrená citlivým spôsobom (s dôvetkom, že nejde o prejudikovanie) a podľa ústavného súdu skutočnosť, že je súčasťou odôvodnenia rozhodnutia je prejavom úprimnosti a nesvojvôle. Súdny tu nijako neprekročili petit a vychádzali z dôvodovej správy, ktorá tu nie je v napätí s predpismi civilného procesu. Podobne aj Centrum právnej pomoci a súdny môžu podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov skúmať bezúspešnosť uplatňovania práva, čo je ešte prísnejší štandard úvah o meritórnem výsledku veci. Súdny správne uvádzajú, že pri rozhodovaní musia brať do úvahy aj pozíciu druhej, procesne rovnej strany, a takto vyvažovať ich pozície.</p> <p>Ústavný súd k tomu ešte dodáva, že ustanovenie § 61 Exekučného poriadku neznamená, že exekvované peniaze už nemôžu byť vrátené pôvodnému povinnému (porov. NOVOTNÝ, M. Ako išlo vajce na vandrovkú – alebo o živote jedného § 61 Exekučného poriadku [online]. Dostupné na internete: http://www.lexforum.cz/279. [cit.]). Je potrebné tiež uviesť, že sťažovateľovi boli poskytnuté tri inštanície plného prieskumu s tým, že súdny sa vecou ne-mechanicky zaoberali a navyše mu bol poskytnutý ešte prieskum ústavnoprávny, čo je pre tento typ konania veľmi silný procesný komfort. (Sťažovateľ tiež žiadal o pozastavenie aj prostredníctvom § 243 OSP v režime dovolania.). Teoreticky dokonca prichádza do úvahy aj odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku (porov. GYARFÁŠ, J. Zákon o rozhodcovskom konaní. Bratislava : Komentár, C. H. Beck, 2017. 576 s. ISBN 978-80-7400-636-4).</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu sú vecne správne a dostatočne odôvodnené. V predmetnej veci preto niet relevantnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a označenými právami.</p> <p>Ústavný súd rozhodol: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP</p>	<p>ÚS SR: II. ÚS 866/2014 Súdny dvor EÚ: C-419/11, C-74/15 – Dumitru Tarcău, Ileana Tarcău proti</p>

a iných súdov	Banca Comercială Intesa Sanpaolo România SA NS SR: R 18/2017
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	rozhodcovské konanie spotrebiteľ, spotrebiteľské právo

spisová značka	II. ÚS 17/2018
populárny názov	Náhrada trov konania
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	11.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Z ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že neúspešnému správneho orgánu možno uložiť povinnosť nahradiť všetky trovy súdneho konania úspešnému žalobcovi iba vtedy, ak sa na základe novej žaloby opätovne zrušilo rozhodnutie správneho orgánu preto, že sa tento odchyľil od právneho názoru vysloveného v skoršom rozsudku bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu. Skutočnosť, že sa správny orgán v novom rozhodnutí neriadil skorším rozsudkom súdu, musí zo záverov novšieho rozsudku súdu vyplývať.
skutkový stav a základné fakty	Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 S 14/2016 zo 6. decembra 2016 bolo na základe žaloby sťažovateľa ako žalobcu zrušené rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „riaditeľstvo“) z 18. decembra 2015. Následne sťažovateľ požiadal o priznanie všetkých trov súdneho konania podľa § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Požiadavku odôvodnil tým, že Daňový úrad Žilina v rozpore s právnym záverom predchádzajúceho (skoršieho) rozsudku krajského súdu sp. zn. 20 S 89/2009 z 20. novembra 2012 bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu rozhodnutím zo 17. júna 2015 vyrubil sťažovateľovi z rovnakých dôvodov a v rovnakej výške rozdiel dane za IV. štvrt'rok 2007. Uznesením krajského súdu sp. zn. 20 S 14/2016 vydaným vyšším súdnym úradníkom boli sťažovateľovi priznané trovy právneho zastúpenia advokátom podľa tarifnej odmeny. Požiadavku, aby súd uložil riaditeľstvu nahradiť sťažovateľovi všetky trovy súdneho konania podľa § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, teda popri tarifnej odmene aj zmluvnú odmenu, krajský súd neakceptoval. Podľa jeho názoru ustanovenie § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku po 30. júni 2016 nie je možné v danej veci vôbec aplikovať, a to ani s poukazom na § 491 ods. 2 druhú vetu Správneho súdneho poriadku. Napadnuté rozhodnutie riaditeľstva bolo zrušené podľa § 191 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia riaditeľstva pre nedostatok dôvodov, teda z odlišného dôvodu, než z akého došlo k zrušeniu skoršieho rozhodnutia. Proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 20 S 14/2016 z 26. júna 2017 bola podaná sťažnosť. Sťažovateľ namietal, že krajský súd prechodné ustanovenie § 491 ods. 2 Správneho súdneho poriadku vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku po právnej stránke posúdil nesprávne. Uznesením krajského súdu sp. zn. 20 S 14/2016 z 9. októbra 2017 vydaným

	<p>sudcom bola sťažnosť zamietnutá.</p> <p>Sťažovateľ predovšetkým namieta, že krajský súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nesprávne aplikoval Správny súdny poriadok, hoci výšku trov konania, náhradu ktorých úspešnému sťažovateľovi priznal, mal posúdiť podľa Občianskeho súdneho poriadku, keďže išlo o trovy zniknuté do 30. júna 2016, teda ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Okrem toho je toho názoru, že pri správnej aplikácii § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku mal nárok nielen na tarifnú, ale aj na zmluvnú odmenu právneho zástupcu. Inými slovami, sťažovateľ nastoľuje otázku intertemporality pri rozhodovaní o náhrade trov konania v súvislosti so zmenou právnej úpravy, ku ktorej v priebehu konania došlo, ako aj otázku správneho výkladu ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu nehrá otázka intertemporality (či sa má pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupovať podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo podľa Správneho súdneho poriadku) relevantnú úlohu. Podľa § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správnemu orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania.</p> <p>Medzi účastníkmi konania sa javí ako nesporné, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 S 14/2016 zo 6. decembra 2016 bolo rozhodnutie riaditeľstva zrušené ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, hoci skorším rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 S 89/2009 z 20. novembra 2012 bolo skoršie rozhodnutie riaditeľstva zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, avšak obe zrušené rozhodnutia riaditeľstva boli rovnaké. Za uvedeného stavu je sťažovateľ toho názoru, že bola naplnená hypotéza ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže riaditeľstvo sa neriadilo právnym názorom vysloveným v skoršom rozsudku a v rozpore s ním opätovne rozhodlo rovnako ako predtým. Preto by riaditeľstvo malo nahradiť sťažovateľovi všetky vzniknuté trovy konania, čo podľa sťažovateľa predstavuje určitú zákonom predvídanú sankciu za nerespektovanie záväzného právneho názoru vysloveného krajským súdom. Naproti tomu krajský súd v uznesení sp. zn. 20 S 14/2016 z 26. júna 2017 vydanom vyšším súdnym úradníkom vyslovuje názor, podľa ktorého hypotéza ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku nie je v danom prípade naplnená, keďže rozhodnutie riaditeľstva bolo neskorším rozsudkom krajského súdu zrušené pre nepreskúmateľnosť v dôsledku nedostatku dôvodov, nie teda pre nesprávne právne posúdenie veci, resp. pre nerespektovanie záväzného právneho názoru krajského súdu (ako v skoršom rozsudku).</p> <p>Sťažovateľ tvrdí, že podmienky pre uplatnenie postupu podľa § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku sú splnené už tým, že správny orgán bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, sa odchýlil od právneho názoru vysloveného v skoršom rozsudku krajského súdu, nie teda až zrušením rozhodnutia z tých istých dôvodov. Keďže krajský súd v uznesení sp. zn. 20 S 14/2016 z 9. októbra 2017 vydanom sudcom tento právny názor sťažovateľa nepopiera, sťažovateľ tento právny názor považuje za nesporný.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu s uvedenými závermi sťažovateľa nemožno súhlasiť. Z už citovaného ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku jednoznačne vyplýva, že neúspešnému správnemu orgánu možno uložiť povinnosť nahradiť všetky trovy súdneho konania úspešnému žalobcovi iba vtedy, ak sa na základe novej žaloby opätovne zrušilo rozhodnutie správneho orgánu preto, že sa tento odchýlil od právneho názoru vysloveného v skoršom rozsudku bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu. Skutočnosť, že sa správny orgán v novom rozhodnutí neriadil skorším rozsudkom súdu, musí zo záverov novšieho rozsudku súdu vyplývať. Za daného</p>

	<p>stavu však novšie rozhodnutie riaditeľstva zrušil krajský súd výslovne pre nepreskúmateľnosť spôsobenú nedostatkom dôvodov, nie teda pre nesprávne právne posúdenie, resp. pre nerešpektovanie skôr vysloveného záväzného právneho názoru. Pokiaľ je sťažovateľ tej mienky, že jeho výklad ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku je nesporný, pretože krajský súd v uznesení sp. zn. 20 S 14/2016 z 9. októbra 2017 vydanom sudcom (zrejme na rozdiel od uznesenia sp. zn. 20 S 14/2016 z 26. júna 2017 vydaného vyšším súdnym úradníkom) toto jeho tvrdenie nepopiera, treba uviesť, že uznesenie sudcu krajského súdu je jednoznačne založené na názore, podľa ktorého vec bolo treba posúdiť podľa Správneho súdneho poriadku, a preto ani nebol dôvod na to, aby sa výkladom ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zaoberal. Nejde teda o to, že by sudca mlčky súhlasil s právnym názorom vyššieho súdneho úradníka.</p> <p>Na základe dosiaľ uvedeného je ústavný súd toho názoru, že v danej veci hypotéza ustanovenia § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku nebola naplnená. Znamená to, že aj keby sa mala vec posúdiť podľa Občianskeho súdneho poriadku, nebolo by možné požiadavke sťažovateľa o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia advokátom podľa zmluvy o právnej pomoci vyhovieť.</p> <p>Napokon je podstatné, že medzi účastníkmi je nesporné aj to, že Správny súdny poriadok ustanovenie obdobné ustanoveniu § 250k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku nemá, pretože sankcionovanie správneho orgánu, ktorý nerešpektuje záväzný právny názor súdu, sa rieši v rámci trov konania, ale pokutou. Inými slovami, pri aplikácii Správneho súdneho poriadku na túto vec by tak isto nebolo možné vyhovieť požiadavke sťažovateľa o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia advokátom podľa zmluvy o právnej pomoci.</p> <p>Ústavný súd rozhodol: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	správne súdnictvo trovy konania

spisová značka	II. ÚS 22/2018
populárny názov	Vymáhanie poistného a premlčanie
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	11.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Zákon č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní ako norma špeciálna komplexne upravuje následky plynutia času vo vzťahu k predpisaniu poistného i vo vzťahu k jeho vymáhaniu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ ako povinný je účastníkom exekučného konania, v ktorom sa, ako oprávnený domáha vymoženía sumy 3 747,02 € s príslušenstvom. Exekučným

	<p>titulom sú dva platobné výmery Všeobecnej zdravotnej poisťovne (č. 2869/1/2004 a č. 2869/2/2004) vydané 31. decembra 2004, toré nadobudli právoplatnosť 15. februára 2005 a vykonateľnosť 23. februára 2005. Sťažovateľ podaním z 30. septembra 2015 navrhol exekúciu zastaviť. Dôvodil tým, že v predmetnom období bol osobou, ktorá mala trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale bola zamestnaná zamestnávateľa, ktorý nemal sídlo na území Slovenskej republiky, a zároveň bol osobou zdravotne poistenou na území štátu, v ktorom má jeho zamestnávateľ sídlo. Okresný súd návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie uznesením č. k. 17 Er 91/2007-109 zo 16. septembra 2016 nevyhovel. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že návrh sťažovateľa je nedôvodný, pretože exekučný súd je viazaný spôsobilým exekučným titulom a sťažovateľ uvádza ko dôvod na zastavenie exekúcie iba skutočnosti, ktoré nastali pred vydaním exekučného titulu. Exekučný súd skúma iba to, či došlo k zániku judikovaného práva po vydaní exekučného titulu, avšak neskúma vecnú správnosť exekučného titulu, pretože mu zákon takúto právomoc nedáva. Pokiaľ sťažovateľ namieta okolnosti, ktoré nastali pred vydaním exekučného titulu, tieto mal uplatniť v odvolaní proti platobným výmerom, avšak neurobil tak. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu č. k. 17 Er 91/2007-109 zo 16. septembra 2016 odvolanie a navrhol rozhodnutie okresného súdu zrušiť pre nepreskúmateľnosť a nesprávne právne posúdenie veci. Okrem iného tvrdil, že došlo k preklúzii exekučného titulu podľa § 147 ákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a právo na výkon exekúcie v danej veci zaniklo. Krajský súd uznesením sp. zn. 13 CoE 143/2017 z 27. júna 2017 napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 17 Er 91/2007-109 zo 16. septembra 2016 ako vecne správne potvrdil a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V napadnutom uznesení krajský súd právne posúdil vec podľa ustanovení zákona č. 273/1994 Z. z. a dospel k záveru, že vymáhané poistné bolo predpísané v rámci desaťročnej premlčacej lehoty a návrh na vykonanie exekúcie bol podaný pred uplynutím trojročnej premlčacej lehoty. Exekúcia je preto vedená zákonne.</p> <p>Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 13 CoE 143/2017 z 27. júna 2017 dospel k záveru, že krajský súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na otázku, z akých dôvodov sťažovateľova argumentácia uvedená v jeho odvolaní o tom, že exekúcia má byť zastavená v dôsledku premlčania či preklúzie práva vymáhať poistné, neobstojí. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uzavrel, že právo oprávneného vymáhať poistné sa nepremlčalo s odkazom na § 21 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z., pretože návrh na vykonanie exekúcie bol podaný v trojročnej premlčacej dobe plynúcej od právoplatnosti platobných výmerov.</p> <p>Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení ku dňu právoplatnosti platobných výmerov, ktoré sú exekučným titulom vo veci sťažovateľa (správne citovaným i krajským súdom), právo vymáhať poistné sa premlčí za tri roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa toto poistné predpísalo.</p> <p>Ústavný súd považuje takýto výklad § 21 ods. 3 zákona č. 273/1994 Z. z. za vystihujúci jeho účel a zmysel. Podstata tohto ustanovenia spočíva v potrebe nútiť oprávneného, aby podal návrh na začatie exekúcie počas pevne a prísne stanovenej zákonnej lehoty. Toto pravidlo poskytuje povinnému ochranu, pretože vylučuje, aby rozhodnutie o začatí exekučného vymáhania poistného bolo ponechané bez obmedzenia iba na vôli oprávneného. Sťažovateľ toto ustanovenie vykladá tak, že v uvedenej lehote musí byť exekúcia nielen začatá, ale i povinnosť vynútená, a to s ohľadom na ustanovenie § 71 ods. 3 Správneho poriadku v znení pred novelou vykonanou zákonom č. 527/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny</p>

poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z. (ďalej len „novela“). Toto ustanovenie v znení účinnom do 31. decembra 2003 (t. j. pred nadobudnutím účinnosti novely, ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2004 a nie 1. januára 2005 ako nesprávne vádza sťažovateľ v sťažnosti) znelo: Rozhodnutie možno vykonať najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti. Podľa § 71 ods. 3 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2004 výkon rozhodnutia možno nariadiť najneskôr do troch rokov po uplynutí lehoty určenej pre splnenie uloženej povinnosti. Aj sám sťažovateľ uzatvára, že otázku prekluzivity či premlčania práva vymáhať platobným výmerom uloženú povinnosť je potrebné posúdiť podľa právneho stavu ku dňu vydania platobných výmerov. Ak platobné výmery boli vo veci sťažovateľa vydané a nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť až po zmene Správneho poriadku, ktorej podstata spočíva v tom, že právo z rozhodnutí správnych orgánov nezaniká ani v prípade, ak nebolo vykonané do troch rokov od vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu, úvaha sťažovateľa už len preto neobstojí.

Avšak podľa názoru ústavného súdu na vec sťažovateľa nemožno ustanovenie § 71 ods. 3 Správneho poriadku aplikovať vôbec, pretože zákon č. 273/1994 Z. z. ako norma špeciálna komplexne upravuje následky plynutia času vo vzťahu k predpisaniu poistného i vo vzťahu k jeho vymáhaniu. Nejde o prípad, keď špeciálna norma neupravuje danú otázku inak, v dôsledku čoho by mala byť táto vyriešená podľa normy všeobecnej.

Pokiaľ sťažovateľ poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 4/2008 z 31. marca 2009, toto sa z hľadiska skutkového stavu týkalo exekučného konania vedeného na základe exekučného titulu, ktorým bolo rozhodnutie Okresného úradu Košice I, odboru pozemkového, poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva, ktoré bolo vydané podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o lesoch“) a vykonateľným sa stalo ešte v novembri 2003. Ak zákon o lesoch neustanovoval inak, orgány štátnej správy lesného hospodárstva v konaní podľa tohto zákona postupovali podľa Správneho poriadku (§ 33 ods. 1). Pretože zákon o lesoch neupravoval premlčanie ani zánik práva vymáhať povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím (upravoval iba lehotu pre začatie konania o uloženie pokuty – § 34), táto otázka sa riadila ustanoveniami Správneho poriadku. Na rozdiel od veci sťažovateľa, v ktorej je priamo v zákone č. 273/1994 Z. z. upravená lehota premlčania práva vymáhať poistné, ktorého zaplatenie bolo uložené právoplatným platobným výmerom, sa preto na vec vzťahovali ustanovenia Správneho poriadku. Na tom nič nemení ani to, že Správny poriadok v tejto súvislosti stanovuje lehotu povahou prekluzívnu, mámy uplatnením ktorej zaniká právomoc správneho orgánu vykonať rozhodnutie. Navyše sťažovateľ neberie pri tejto svojej argumentácii do úvahy ani to, že oprávneným v jeho veci nebol štát, ale Všeobecná zdravotná poisťovňa (t. j. verejnoprávna inštitúcia zriadená na vykonávanie zdravotného poistenia – § 28 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z.) a predmetom exekúcie vymoženie poistného na zdravotné poistenie. Pretože sťažovateľom označené ustanovenie Správneho poriadku (§ 71 ods. 3) na jeho vec nedopadalo, nebolo ani povinnosťou krajského súdu vysporiadať sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v jeho uznesení sp. zn. 2 Cdo 4/2008 z 31. marca 2009.

Pretože zákon č. 273/1994 Z. z. obsahoval komplexnú úpravu časových limitov pre vymáhanie poistného (vrátane následkov ich nedodržania) a z jeho obsahu nevyplýva, že v trojročnej lehote plynúcej odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa toto poistné predpisalo a vyžaduje pod hrozbou premlčania tohto práva nielen začatie exekučného konania, ale i jeho skončenie vymožením, neobstojí ani názor sťažovateľa, podľa ktorého právo vymáhať poistné sa premlčalo najneskôr 16. februára 2008 bez ohľadu na to, že exekučné konanie sa začalo do troch rokov od právoplatnosti a vykonateľnosti

	<p>exekučného titulu.</p> <p>Pretože právne názory krajského súdu, ktorými odôvodnil svoje uznesenie sp. zn. 13 CoE 143/2017 z 27. júna 2017 vo veci sťažovateľa nemožno považovať za také, ktoré by boli založené na výklade aplikovaného jednoduchého práva spôsobom, ktorý by popieral jeho účel a zmysel, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a práva spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 dohovoru) a postupom krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd rozhodol: Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	premlčanie exekúcia-exekučné konanie

spisová značka	II. ÚS 23/2018
populárny názov	Choroba z povolania
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	11.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Na to, aby určitá choroba zamestnanca mohla byť prehlásená za chorobu z povolania, musia byť splnené súčasne tri podmienky: musí ísť o chorobu zaradenú do zoznamu chorôb z povolania (podľa prílohy č. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.); choroba musela vzniknúť za podmienok stanovených v zozname chorôb z povolania (podľa prílohy č. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.) zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo v súvislosti s plnením pracovných úloh; choroba musí byť za chorobu z povolania uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol ako žalobca stranou civilného sporového konania vedeného Okresným súdom Prievidza (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C 242/2009, v ktorom sa proti žalovanému (ďalej len „žalovaný“), domáhal určenia, že pracoval u žalovaného v čase od 1. júla 1980 do 30. apríla 2007 za podmienok vzniku chorôb z povolania, a to choroby z vibrácií a choroby z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín – ochorenia kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín. Keďže Celoslovenská komisia pre posudzovanie chorôb z povolania sťažovateľovi 9. marca 2009 chorobu z povolania nepriznala s odôvodnením, že nepracoval za podmienok možného vzniku choroby, podal žalobu na okresnom súde. Okresný súd rozsudkom č. k. 16 C 242/2009-339 zo 16. februára 2017 žalobu sťažovateľa zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ v konaní „ničím nepreukázal, že by si uplatňoval voči Sociálnej poisťovni akékoľvek nároky v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, preto podľa názoru súdu nepreukázal ani naliehavý právny záujem na požadovanom určení práva“. Zároveň poukázal na to, že „proces priznania choroby z povolania vo svojej podstate nie je procesom súkromnoprávnej povahy, ale procesom verejnoprávnym“.

	<p>Krajský súd rozsudkom č. k. 6 Co 185/2017-373 z 27. júna 2017 rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd dospel k záveru, podľa ktorého okresný súd vec správne právne posúdil a vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami hodnotenia dôkazov.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Krajský súd v odôvodnení rozsudku č. k. 6 Co 185/2017-373 z 27. júna 2017 konštatoval, že preskúmaním veci nezistil dôvodnosť odvolacích dôvodov sťažovateľa ani v otázke skutkového, ani v otázke právneho záveru okresného súdu, ktorého rozsudok a jeho odôvodnenie považoval za správne, zákonné a presvedčivé, preto sa s ním plne stotožnil. V odôvodnení rozsudku poukázal na ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., podľa ktorého choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom podľa osobitného predpisu, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe a) zamestnancovi zamestnávateľa podľa § 16 pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných alebo služobných úloh; b) fyzickej osobe uvedenej v § 17 ods. 2 pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Ďalej krajský súd odcitoval ustanovenia § 31a – 31f zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravujúce činnosť a postupy špecializovaných pracovísk a ich právomoc v otázkach chorôb z povolania a postup pri uznaní alebo ohrození takouto chorobou.</p> <p>Podľa § 195 ods. 4 Zákonníka práce za škodu spôsobenú zamestnancovi chorobou z povolania zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého zamestnanec pracoval naposledy pred jej zistením v pracovnom pomere za podmienok, z ktorých vzniká choroba z povolania, ktorou bol postihnutý. Choroby z povolania sú choroby uvedené v právnych predpisoch o sociálnom zabezpečení (zoznam chorôb z povolania), ak vznikli za podmienok v nich uvedených. Ako aj z krajským súdom citovaného ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, na to, aby určitá choroba zamestnanca mohla byť prehlásená za chorobu z povolania, musia byť splnené súčasne tri podmienky: musí ísť o chorobu zaradenú do zoznamu chorôb z povolania (podľa prílohy č. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.); choroba musela vzniknúť za podmienok stanovených v zozname chorôb z povolania (podľa prílohy č. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.) zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo v súvislosti s plnením pracovných úloh; choroba musí byť za chorobu z povolania uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom.</p> <p>Ako z položiek č. 28 a č. 29 prílohy č. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, pre chorobu z povolania „Choroba z vibrácií - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciou“ sú stanovené podmienky vzniku „Pri kontakte so zdrojmi vibrácií“ a pre chorobu z povolania „Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín“ sú stanovené podmienky vzniku „Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu“.</p> <p>Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania uzavrel, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že v dôsledku vykonávania práce u žalovaného na jeho pracoviskách do 30. apríla 2007 došlo u sťažovateľa k takému objektívne klinicky preukázanému poškodeniu zdravia, že možno dospieť k právnomu záveru o chorobe z povolania a k vzniku škody, za ktorú zodpovedá sťažovateľovi jeho zamestnávateľ.</p> <p>Ústavný súd sa nestotožňuje so závermi, ktoré z vykonaného znaleckého dokazovania vyvodzuje sťažovateľ, a to aj s ohľadom na obsah ďalších listinných dôkazov. Ako na to už i krajský súd poukázal, Celoslovenská komisia pre posudzovanie chorôb z povolania konštatovala na zasadnutí 4. marca 2009, že v prípade sťažovateľa nejde o chorobu z povolania v zmysle prílohy č. 1 k zákonu č. 461/2003 Z. z. s poukazom na to, že podľa hygienického prieskumu</p>

	<p>sťažovateľ nepracoval v podmienkach, v ktorých mohlo vzniknúť dané poškodenie zdravia z práce (nebola zistená kompatibilita medzi klinickým nálezom a závermi hygienického šetrenia profesionality). Závery znaleckých posudkov vypracované v konaní k rovnakej otázke presvedčivo tento záver nevyvracajú. Znalkyňa nezodpovedala na položené otázky jednoznačne v prospech sťažovateľa, hoci uviedla, že podklady v stanovisku Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Prievidza neobsahovali všetky relevantné údaje k posúdeniu profesionality ochorenia (otázka č. 2). K obdobne nejednoznačným záverom dospel i ďalší znalec (najmä odpovede na otázky č. 2, 9 a 10). Pokiaľ za tejto situácie krajský súd považoval skutkový záver vyvedený z vykonaného dokazovania okresným súdom za prilehavý, ani podľa názoru ústavného súdu nejde o prípad, v ktorom by tento skutkový záver bol zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný.</p> <p>Pretože právne názory krajského súdu, ktorými odôvodnil rozsudok č. k. 6 Co 185/2017-373 z 27. júna 2017, nemožno považovať za také, ktoré by boli založené na výklade aplikovaného jednoduchého práva spôsobom, ktorý by popieral jeho účel a zmysel, a nie sú ani v rozpore so zisteným skutkovým stavom veci, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a postupom krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd rozhodol: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	zdravotný stav práca, pracovný pomer-choroba z povolania sociálna poisťovňa

spisová značka	II. ÚS 25/2018
populárny názov	Odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	11.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože súd vo svojej podstate prelamuje účinky právoplatného rozhodcovského rozsudku ešte pred rozhodnutím vo veci samej, a preto k odkladu vykonateľnosti by malo dôjsť iba vo výnimočných a skutkovo aj právne odôvodnených prípadoch a po dôkladnom preskúmaní všetkých okolností, na základe ktorých sa odklad povoľuje. Účelom tohto inštitútu ako zabezpečovacieho prostriedku je, že má byť nariadený na odvrátenie závažnej ujmy hroziacej účastníkovi konania.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia podali na okresnom súde proti spoločnosti, (ďalej len „žalovaná“), žalobu podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), ktorou sa domáhali zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu z 2. septembra 2016 (ďalej len „rozhodcovský

	<p>rozsudok“). Sťažovatelia súčasne podali i návrh na odloženie vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku.</p> <p>O podanej žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku okresný súd ku dňu podania sťažností adresovaných ústavnému súdu nerozhodol. Pokiaľ ide o návrh na odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, tak o ňom rozhodol okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom sp. zn. 21 Cr 23/2016 zo 7. marca 2017 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“), ktorým tomuto návrhu vyhovel a odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Proti uvedenému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala žalovaná sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka a návrh sťažovateľov na odloženie vykonateľnosti zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovatelia neuviedli žiadne také významné skutočnosti, ktorými by preukázali ážny a neodvratný zásah do ich práv s následkami do ich majetkovej sféry.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných procesných rozhodnutí zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k ich zrušeniu pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí predbežnej povahy všeobecných súdov iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Na druhej strane však aj v konaní o predbežnom rozhodnutí musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Preto aj procesné rozhodnutie všeobecného súdu o odklade vykonateľnosti musí mať rovnako ako aj iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom, nemôže byť prejavom svojvôle a musí byť ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené (m. m. II. ÚS 531/2011, II. ÚS 481/2012, II. ÚS 68/2017).</p> <p>Okresný súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru, že „vyšší súdny úradník pri rozhodovaní o návrhu žalobcu o odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku nedostatočne sa zaoberal otázkou aká hrozba závažnej ujmy v prípade okamžitého výkonu napadnutého rozhodcovského rozhodnutia skutočne žalobcovi hrozí a či týmto návrhom žalobca nesleduje postihnutie majetkovej sféry žalovaného výrazným spôsobom. ... Vzhľadom na to, že žalobca 1/, 2/ neuviedol žiadne také významné skutočnosti, ktorými by preukázal vážny a neodvratný zásah do jeho práv s následkami do jeho majetkovej sféry, súd má za to, že dôvody žalobcu 1/, 2/ neodôvodňujú vydanie rozhodnutia, ktorým by bolo potrebné odložiť vykonateľnosť právoplatného rozhodcovského rozsudku, preto sťažnosťou napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zmenil a návrh žalobcu 1/, 2/ na odklad vykonateľnosti žalobou napadnutého rozhodcovského rozsudku ako nedôvodný zamietol.“</p> <p>Podľa § 40 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť. Ako z citovaného ustanovenia vyplýva, zákon o rozhodcovskom konaní vyslovene neuvádza podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodnutia rozhodcovského súdu napadnutého žalobou podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní. Zákon ponecháva na úvahe súdu konajúceho vo veci návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku zväziť povolenie odkladu jeho vykonateľnosti. To však neznamená, že takéto rozhodnutie nemusí mať zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy) a môže byť prejavom svojvôle (čl. 1 ods. 1 ústavy), pretože podľa názoru ústavného súdu aj na vydanie rozhodnutia o odklade vykonateľnosti v rámci rozhodovania o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>V kontexte danej veci ústavný súd dodáva, že súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a</p>

zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Iba takýmto rozhodnutím je rešpektované základné právo účastníka konania podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd tiež pripomína judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutie súdu musí dať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť v rámci všetkých okolností každej veci. Z uvedeného vyplýva, že bolo úlohou ústavného súdu podľa špecifických okolností konkrétneho prípadu posúdiť, či absencia odôvodnenia tak, ako na ňu poukazujú sťažovatelia v sťažnosti dosahuje intenzitu svojvôle.

Základným účelom odkladu vykonateľnosti súdneho (aj rozhodcovského) rozhodnutia je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, avšak musia byť rešpektované aj základné práva toho, proti komu takéto rozhodnutie smeruje (čl. 12 ods. 2 ústavy). Odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia má mimoriadny charakter, pretože súd vo svojej podstate prelamuje účinky právoplatného rozhodcovského rozsudku ešte pred rozhodnutím vo veci samej, a preto k odkladu vykonateľnosti by malo dôjsť iba vo výnimočných a skutkovo aj právne odôvodnených prípadoch a po dôkladnom preskúmaní všetkých okolností, na základe ktorých sa odklad povoľuje. Účelom tohto inštitútu ako zabezpečovacieho prostriedku je, že má byť nariadený na odvrátenie závažnej ujmy hroziacej účastníkovi konania. Výkon, resp. možnosť podania návrhu na vykonanie exekúcie právoplatného exekučného titulu oprávneným nemôže byť podľa názoru ústavného súdu bez ďalšieho predpokladom odôvodňujúcim hrozbu závažnej ujmy sťažovateľov.

Ústavný súd zdôrazňuje, že kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Podľa § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní ak tento zákon neustanovuje inak, na rozhodcovské konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi. Vzhľadom na to pri rozhodovaní o návrhu na odklad rozhodcovského rozsudku je potrebné primerane aplikovať ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) vzťahujúce sa na odklad vykonateľnosti súdnych rozhodnutí. Odklad vykonateľnosti súdneho rozhodnutia je upravený v Civilnom sporovom poriadku pri žalobe na obnovu konania (§ 412 CSP) a pri dovolaní (§ 444 CSP). Dôvody odkladu vykonateľnosti sú v oboch prípadoch rovnaké, avšak nie sú zákonom bližšie vymedzené, sú vymedzené len rámcovo. Súd môže podľa označených ustanovení Civilného sporového poriadku na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Podľa ustálenej súdnej praxe a právnej teórie môžu tieto spočívať na týchto predpokladoch, a to na úvahe súdu o možnom úspechu dovolania, existencii hrozby vzniku nenapraviteľnej alebo ťažko napraviteľnej ujmy a v zabránení alebo neuskutočnení výkonu exekúcie počas dovolacieho konania, ktorým by mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania a rozhodnutia o dovolaní. Tieto hľadiská sú preto akceptovateľné i pri rozhodovaní o návrhu účastníka konania na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Po preskúmaní sťažností, ako aj k nim priloženej dokumentácie poukazujúc najmä na obsah napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorého relevantná časť je citovaná, ústavný súd akceptuje výhradu sťažovateľov, že napadnuté uznesenie okresného súdu je odôvodnené len stručne s poukazom na zákonné ustanovenia, ktoré boli podkladom rozhodnutia a konštatovaním, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka sa nedostatočne zaoberalo otázkou skutočnej hrozby závažnej ujmy na strane sťažovateľov v prípade okamžitého výkonu

	<p>rozhodcovského rozsudku a tým, či sťažovatelia týmto návrhom nesledujú postihnutie majetkovej sféry žalovanej výrazným spôsobom. Vzhľadom na to, že sťažovatelia neuviedli žiadne také významné skutočnosti, ktorými by preukázali vážny a neodvratný zásah do ich práv s následkami do ich majetkovej sféry, okresný súd to viedlo k zamietnutiu návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku. Z pohľadu ústavného súdu sú však účinky napadnutého uznesenia okresného súdu v okolnostiach posudzovanej veci zlučiteľné s obsahom sťažovateľmi označeného základného práva podľa ústavy, resp. práva podľa dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na to, že na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku neexistuje právny nárok a všeobecný súd rozhodujúci o žalobe podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona o rozhodcovskom konaní, ako aj o tomto návrhu nie je povinný odklad vykonateľnosti povoliť, bolo len na sťažovateľoch, ktorí odklad navrhli, aby dostatočne presvedčivo preukázali splnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Keďže sa tak podľa okresného súdu nestalo, ich návrhu nevyhovelo.</p> <p>Sťažovatelia majú tiež možnosť aj v prípade začatia exekučného konania proti nim ako povinným využiť na ochranu svojich práv a právom chránených záujmov inštitúty procesnej obrany povinného (napr. námietky proti exekúcii, odklad exekúcie), ktoré im poskytuje samotný Exekučný poriadok. Aj v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku bude sťažovateľom poskytnutá ochrana pretože bude povinnosťou súdu ex offo prihliadať na prípadné nedostatky rozhodcovského konania; bez súhlasu exekučného súdu totiž nie je možné súdnemu exekútorovi vydať poverenie na vykonanie exekúcie.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu, ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nevykazujú také nedostatky, ktoré by mali ústavnú intenzitu a na základe ktorých by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne vysloviť, že ním došlo k porušeniu sťažovateľmi označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd rozhodol: <u>Sťažnosti sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnené.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	návrh-zamietnutie žaloba vykonateľnosť-odklad rozhodcovské konanie-rozhodcovský rozsudok

spisová značka	II. ÚS 33/2018
populárny názov	Exekučný titul
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	18.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2

	<p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Z § 206 OSP v spojitosti s § 201 ods. 1 OSP vyplýva, že výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý nebol napadnutý odvolaním a je nezávislý od ďalšieho výroku rozsudku, ktorého sa odvolanie týka, nadobudne právoplatnosť a je spôsobilým exekučným titulom.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka bola žalovaná o zaplatenie sumy 7 491,39 € s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že bez právneho titulu užívala pozemky žalobkyne, na ktorých sťažovateľka prevádzkuje predajňu stavebnín. Okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 199/2012-471 z 22. októbra 2014 čiastočne vyhovel žalobnému návrhu a zaviazal sťažovateľku k zaplateniu sumy 3 987,72 € spolu s príslušnými úrokmi z omeškania; ďalším výrokom návrh v ostatnej časti na sumu 3 503,67 € s prísl. zamietol. Sťažovateľka v časti, v ktorej v spore neuspela, nepodala odvolanie. Proti zamietajúcej časti rozsudku však podala odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala napadnutý rozsudok zmeniť tak, že návrhu bude v celom rozsahu vyhovené, alebo žiadala napadnutý rozsudok zrušiť.</p> <p>Žalobkyňa ako oprávnená sa návrhom z 28. januára 2015 u súdneho exekútora domáhala, aby jej od sťažovateľky vymohol sumu 3 987,72 € spolu s príslušenstvom. Okresný súd 12. februára 2015 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Sťažovateľka ako povinná 11. marca 2015 podala námietky proti exekúcii, pretože podľa jej názoru rozsudok na základe § 206 ods. 1 OSP (Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.) nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Podľa sťažovateľky podaním odvolania žalobkyne nastal suspenzívny účinok voči výroku ako celku.</p> <p>O týchto námietkach okresný súd rozhodol tak, že uznesením z 3. augusta 2015 uznal argumentáciu sťažovateľky, nerozhodol však priamo o námietke, ale povolil odklad exekúcie do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku sp. zn. 7 C 199/2012 s tým, že po uplynutí odkladu bude exekúcia ďalej pokračovať a bude rozhodnuté o námietkach povinnej – sťažovateľky. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom z 27. januára 2016 vo veci samej nevyhovel odvolaniu žalobkyne a rozsudok okresného súdu potvrdil. Následne okresný súd uznesením z 8. apríla 2016 námietky zamietol s tým, že výrok vo vyhovujúcej časti nadobudol právoplatnosť už po rozhodnutí okresného súdu, a navyše medzičasom bola „správoplatnená“ už celá vec. Okresný súd argumentoval tým, že § 206 ods. 2 OSP sa na vec neaplikuje, pretože prvostupňový súd rozhodol o jednom práve čiastočne, a druhý výrok nie je závislým výrokom od prvého rozhodnutia. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu odvolanie, pretože bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou a v tom prípade je vždy k dispozícii opravný prostriedok. Napadnutým uznesením vydaným už sudcom boli námietky opätovne a z rovnakých dôvodov zamietnuté.</p>
z odôvodnenia	<p>Podstatou veci je tvrdenie, že rozsudok prvostupňového súdu na plnenie (exekučný titul) vo veci, v ktorej bola sťažovateľka ako žalovaná čiastočne úspešná a čiastočne nie, a proti ktorému rozsudku v jeho zamietajúcej časti podala odvolanie len žalobkyňa, nenadobudlo podľa sťažovateľky v dôsledku odvolania protistrany ani čiastočne právoplatnosť, a preto exekúcia voči nej nemala právny základ, právny titul, v právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí. Napadnuté uznesenie o zamietnutí námietok povinnej – sťažovateľky má byť porušením práva na súdnu ochranu, pretože odobruje exekúciu bez právneho titulu a okrem toho nie je riadne odôvodnené.</p> <p>Ústavný súd konštantne rozhoduje, že záruky práva na spravodlivý proces sa vzťahujú aj na exekučné konanie. Sťažovateľka sa snaží spochybniť právoplatnosť, a tak vykonateľnosť exekučného titulu. Nespochybňuje hmotnoprávne rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu. V čase podania</p>

sťažnosti krajský súd potvrdil aj zamietajúcu časť rozsudku okresného súdu.

Ústavný súd musí najprv ustáliť, či (čiastočné) odvolanie žalobkyne naozaj nemalo suspenzívny účinok na celý rozsudok okresného súdu. Sťažovateľka opätovne otvorila problém, ktorý socialistický civilný proces nazval problémom tzv. rozštiepenia práva. Išlo o otázku, či v situácii, aká vznikla v prerokúvanej veci, sa (jedno) právo, o ktorom bolo rozhodnuté súdom, čiastočným odvolaním rozštiepilo na dve práva so samostatným skutkovým základom (porov. Jedlička. O. In: Handl, V., Rubeš. J. a kol. Občianský soudní řád. Komentář. II. Díl. Praha : Nakladatelství Panorama, 1985. s. 41). Niektorí doboví procesualisti výkladom o rozštiepení, a tak možnosti čiastočného nadobudnutia právoplatnosti kompenzovali dobové ustanovenie § 212 ods. 1 OSP, podľa ktorého nebol odvolací súd viazaný rozsahom odvolania, aby tak dosiaholi efekt dispozitívnosti a ochrany druhej strany sporu.

Od novely Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 353/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov však platí, že odvolací súd naopak rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný je. Z § 206 OSP v spojitosti s § 201 ods. 1 OSP tak vyplýva, že takpovediac k štiepeniu práva dochádza, pričom tento jav reflektuje zásadu dispozitívnu a zásadu zákazu reformatio in peius. Aj keby odvolací súd zistil záťaž, ktoré sa týkajú časti, kde odvolanie podané nebolo, do danej časti veci už ísť nemôže. Sťažovateľka mohla podať odvolanie, ktoré však nevyužila, a preto sa musí uspokojiť s tým, že vec je v danej časti uzavretá. Môže tak nastať situácia, že odvolací súd odvolaniu protistrany nevyhoví, aplikujúc však také hmotné právo a výklad, ktoré by znamenali aj úspech žalovanej v už uzavretej časti veci. Z hľadiska dogmatického vychádza teória štiepenia práva z prekonanej koncepcie predmetu sporu viazaného na subjektívne právo, pričom moderná procesualistika stojí na stanovisku procesného, a nie hmotného vymedzenia predmetu sporu (porov. Lavický, P. Komentář. k § 206 In: Občianský soudní řád. Komentář. Praha : Wolters Kluwer, 2009.). V prvorepublikovom Občianskom sporovom poriadku problém riešili ustanovenia § 502 a § 503. Podľa § 502 ods. 2 Občianskeho sporového poriadku odvolací súd však na žiadosť aj za odvolacieho pojednávania vyriekne vykonateľnosť rozsudku prvého súdu v tých častiach, ktoré nie sú napadnuté odvolacími a pripojovacími žiadosťami, prednesenými na ústnom pojednávaní (súčasný Civilný sporový poriadok nevyužil možnosť presnejšej úpravy týchto ustanovení). Z uvedeného vyplýva, že rozsudok okresného súdu v relevantnej časti nadobudol právoplatnosť už v čase podania návrhu na exekúciu a exekúcia prebehla na základe legálneho titulu, a tak napadnuté rozhodnutie nemohlo porušiť sťažovateľkino právo na súdnu ochranu.

Napadnuté rozhodnutie je odôvodnené síce stroho, ale aj v tejto strohosti vystihuje podstatu veci, a preto nedošlo ani k porušeniu práva na súdnu ochranu z hľadiska požiadaviek na nearbitrárne rozhodnutie.

Z uvedeného vyplýva, že medzi namietaným rozhodnutím a referenčnými normami niet relevantnej súvislosti, a preto je sťažnosť možné odmietnuť už v štádiu predbežného prerokovania ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ ide o časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Er 37/2015, sťažnosť bola podaná v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

	Ústavný súd rozhodol: <u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	exekúcia-exekučný titul občianske súdne konanie-Občiansky súdny poriadok opravný prostriedok-riadny

Nález - prietahy:

spisová značka	II. ÚS 474/2017
populárny názov	Extrémne prietahy
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.01.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu si žalobou doručenou okresnému súdu 25. októbra 1995 v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 313/95 uplatnil okrem iných (určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy) aj nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku. Konanie o tomto nároku bolo uznesením okresného súdu zo 17. septembra 1998 vylúčené na samostatné konanie so stručným odôvodnením, že ide o nárok, o ktorom sa „nehodí rozhodovať v spoločnom konaní“. Z vyžiadanej spisovej dokumentácie vyplýva, že veci, ktorá bola vylúčená na samostatné konanie (nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku), bola pridelená spisová značka až 8. novembra 2010, keď bola zároveň táto vec pridelená zákonnému sudcovi, a to z dôvodu opomenutia (nezriadenia spisového materiálu po právoplatnosti uznesenia o vylúčení veci, pozn.) na strane súdu.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu

(povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosti sťažovateľa.

Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o nároku na náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru tvorí bežnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov, pričom ani konkrétne okolnosti posudzovanej veci neodôvodňujú záver o právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Ústavný súd pripomína, že predmet napadnutého konania, ktorým je rozhodovanie o nárokoch súvisiacich s neplatne skončeným pracovným pomerom, je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva potrebné považovať za prioritnú agendu pre jej závažnosť a vplyv na životnú úroveň sťažovateľa.

Správanie sťažovateľa ako strany sporu je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietiahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu zistil, že sťažovateľ neprispel významnejšou mierou k prietiahom v predmetnom konaní. Naopak svojou procesnou aktivitou a bdelym záujmom o priebeh konania (podávanie žiadosti o informácie k stavu konania 23. februára 2006, 17. augusta 2009, 7. júla 2014 a sťažnosť na prietiahy adresovaná predsedníčke súdu 27. apríla 2017) prispel k zisteniu pochybenia okresného súdu spočívajúceho v tom, že nebol vytvorený spis k vylúčenej veci.

Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietiahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Z popísaného priebehu súdneho konania vyplýva, že sťažovateľ podal žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a súvisiace nároky 25. októbra 1995. Žalobný nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku v sume 6 300 Sk bol vylúčený na samostatné konanie uznesením zo 17. septembra 1998 s odôvodnením, že sa na spoločné konanie s ostatnými uplatnenými nárokmi nehodí. Už uvedený postup okresného súdu sa javí ako nedostatočne efektívny vzhľadom na potrebu opakovať už vykonané totožné dokazovanie k určeniu priemernej mzdy sťažovateľa na účel posúdenia jeho nároku na náhradu za nevyčerpanú dovolenku ako v základnom konaní (výsluch pracovníčky mzdovej učtárne, osobné mzdové listy a absenčné karty, pozn.). O tom svedčí aj odôvodnenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 18 C 142/2010 z 12. marca 2013, kde sa na strane 2 uvádza: „Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, výsluchom účastníkov konania, svedkyňou, listinnými dôkazmi založenými v spise 18 C 313/95, pričom prihliadol na obsah spisového materiálu a všetko, čo v konaní inak vyšlo najavo.“

Následne okresný súd opomenul vytvoriť nový spis pre tú časť konania, ktoré bolo vylúčené z pôvodného konania na samostatné konanie, až do 8. novembra 2010, t. j. z dôvodu neospravedliteľného pochybenia bol okresný súd v napadnutom konaní úplne nečinný po dobu 12 rokov. Okresný súd vo veci prvýkrát meritórne rozhodol rozsudkom z 12. marca 2013, ktorý bol v odvolacom konaní uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 33/2014 z 31. mája 2016 zrušený a vrátený na ďalšie konanie z dôvodu rozporu medzi skutkovými zisteniami a vykonanými dôkazmi, ako aj z dôvodu nesprávne určenej hrubej mzdy a jej splatnosti podľa v tom čase platného a účinného § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku. Následne okresný súd opätovne o veci rozhodol rozsudkom z 27. apríla 2017, ktorý v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu ešte nebol sťažovateľovi doručený, pričom vzhľadom na následné podanie odvolania ani v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti

	<p>ešte nenadobudol právoplatnosť.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd vychádzajúc predovšetkým zo zjavnene primeranej dĺžky napadnutého konania, zistenému obdobiu neospravedliteľnej nečinnosti okresného súdu, dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a teda aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, na jednej strane najmä celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ako aj obdobie zistenej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu, ale na druhej strane v rámci predmetu konania predovšetkým sumu, ktorá je „v hre“ (podľa žalobného návrhu s'ťažovateľa ide o „náhradu mzdy za dovolenku vo výške 6.300 Sk (209,12) Eur“), ústavný súd konštatoval, že suma finančného zadost'učinenia požadovaná s'ťažovateľom je napriek závažným pochybeniam v postupe okresného súdu zjavne neprimeraná, a dospel k záveru, že v danom prípade bude jeho priznanie v sume 1 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu.</p> <p>Ústavný súd rozhodol: <u>Základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 boli porušené.</u> <u>Okresnému súdu Bratislava I prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 142/2010 konal bez zbytočných priet'ahov.</u> <u>Priznal s'ťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € a náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>kl'účové slová</p>	<p>práca, pracovný pomer-neplatnosť rozviazania práca, pracovný pomer-nároky priet'ahy v konaní-nečinnosť</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.